Проблема низької віддачі науки в частині інноваційної результативності науково-технічної продукції та її затребуваності в економічних сферах, що активно розвиваються, призводить до втрат позицій науки в реальному секторі економіки. Поспішні заходи, що приймаються для трансформації науки в ринковий інструмент забезпечення науково-технічного прогресу, призводять до ще більшого викривлення ситуації.

По-перше, утворився міф про те, що задля підвищення практичної віддачі від науки її потрібно капіталізувати та комерціалізувати на підприємницький лад. При цьому не враховується факт, що це суперечить законодавству про наукову і науково-технічну діяльність, яке визначає науково-дослідними тільки ті установи, для яких така діяльність є основною і становить понад 70 % загального річного обсягу виконаних робіт. Не дивно також, що науковці виявляються не здатними (за фахом, досвідом, навичками, способом мислення) до комерціалізації своїх розробок, що є загальновідомим фактом і цілком природнім для творців наукових результатів. Тиск на наукові установи, які не дають «державі вугілля», тобто не вміють торгувати на ринку технологій і наукомісткої продукції, призводить до дискредитації науки, приниження значення суто наукових результатів, визнання наукових установ і наукових колективів неспроможними до отримання економічного ефекту в ринкових умовах.

По-друге, інноваційна сфера, яка саме і призначена створювати умови щодо впровадження результатів наукової діяльності, залишається без належної уваги і підтримки. Формально у всіх державних рішеннях щодо інноваційно-інвестиційного розвитку економіки декларується необхідність створення та розвитку інноваційної інфраструктури, здатної забезпечити ефективне використання науково-технічного потенціалу, підвищення рівня інноваційності та конкурентоспроможності національної економіки, але у реальності заблоковано стимулювання цієї інноваційної діяльності.

Відсутність дієвої державної підтримки, фінансування програм науково-технічного та інноваційного розвитку призвела до погіршення стану наукової сфери, зокрема їх технічної та технологічної відсталості, зношеності основних фондів, низького рівня використання виробничих потужностей, їх кадрового забезпечення, відсутності або низького рівня впровадження інновацій.

Як результат, досі ще масштабний науковий комплекс, здатний ефективно продукувати результати світового рівня, не виконує належним чином роль джерела економічного зростання. Програмою економічних реформ Президента України визначено:

– темпи розвитку і структура науково-технічної та інноваційної сфери не відчувають попиту на нові технології з боку економіки;

– пропоновані результати не знаходять застосування в економіці через низьку сприятливість підприємницького сектора до інновацій;

– у науково-технічній та інноваційній сфері триває втрата кадрів, погіршення стану матеріально-технічної бази науки.

Існує загроза переорієнтації більш затребуваної частини науки на вирішення проблем інноваційного розвитку інших країн та забезпечення поширення зони розповсюдження їх науково-технічних та інноваційних досягнень. Не відповідає також державним інтересам перетворення України на виробника та експортера товарів і послуг з низьким рівнем доданої вартості, у тому числі у сфері інтелектуальної праці і застосуванні її результатів у забезпеченні науково-технічного прогресу в базових секторах економіки ***(Проект Концептуальних засад інноваційно-інвестиційного розвитку Національної академії аграрних наук України // Національна академія аграрних наук України (http://uaan.gov.ua/content/proekt-konceptualnih-zasad-innovaciyno-investiciynogo-rozvitku-nacionalnoyi-akademiyi).***